اثر عصارهی برگ بنه در درمان آکنه

مرجان عریان ٔ دکتر محمدحسین حکیمی میبدی ٔ دکتر محمد ابراهیمزاده اردکانی ٔ دکتر بهمن کیانی ٔ

۱. دانشکده ی منابع طبیعی و کویرشناسی،
 گروه جنگلداری، دانشگاه یزد، یزد، ایران
 ۲. گروه پوست، دانشگاه علوم پزشکی شهید
 صدوقی یزد، یزد، ایران

نویسندهی مسئول:

دكتر محمد ابراهيمزاده اردكاني

چهارراه معلم، بیمارستان سوانح و سوختگی، بخش پوست، یزد، ایران پست الکترونیک:

mohammad110eb@yahoo.com

تعارض منافع: اعلام نشده است.

زمینه و هدف: استفاده از گیاهان دارویی برای درمان بیماریهای پوستی ازجمله جوش صورت قدمت زیادی دارد. از عصارهی بنه برای درمان بیمارهای مختلف استفاده شده است. این مطالعه بهمنظور بررسی اثربخشی و ایمنی کوتاهمدت عصارهی بنه برای درمان اَکنهی خفیف تا متوسط طراحی شد.

روش اجرا: در این کاراَزمایی بالینی، پس از گرفتن رضایتنامه ی آگاهانه، ۶۰ بیمار مبتلا به آکنه ی خفیف تا متوسط بهطور تصادفی در دو گروه قرار گرفتند. برای داوطلبان در گروه مورد به مدت ۶ هفته، یک بار در روز عصاره ی ۱۵٪ بنه به شکل موضعی تجویز شد. در گروه کنترل دارونما (آب جوشیده) به همان صورت داده شد. بیماران ازنظر تعداد ضایعه در بدو ورود، هفته ی ششم مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافتهها: در پایان دوره ی میانگین کاهش ضایعات در گروه بنه، ۵۹/۹۳٪ و گروه شاهد ۱۱/۴۶ بود. همچنین اثرات مثبت شامل لطافت و شفافیت پوست درگروه عصاره ی بنه مشاهده شد.

نتیجه گیری: این مطالعه ی بالینی نشان داد که درمان موضعی با عصاره ی بنه را می توان برای بهبود علائم بیماری اَکنه خفیف تا متوسط توصیه کرد. با این حال مطالعه ی طولانی تر با حجم نمونه ی بیشتر برای دستیابی به درک جامع در مورد اثربخشی و ایمنی این گیاه موردنیاز است.

كليدواژهها: بنه، أكنه، أنتىباكتريال، گياهان دارويي

1797/00/74 پذیرش مقاله: 1797/00/74

پوست و زیبایی؛ تابستان ۱۳۹۷، دورهی ۹ (۲): ۹۹–۹۳

مقدمه

آکنه، بیماری التهابی مـزمن واحـدهای پیلوسـبابه است که با ضایعات کومـدن، پاپول، پوسـتول، نـدول، کیست و در بعضی موارد با اسکار تظاهر مییابد. آکنـه با عواملی چون رژیم غذایی، سـیکل قاعـدگی، تعریـق، نور آفتاب، شغل، استرسهای روحی، ژنتیـک، داروهـا، مـواد شـوینده و لـوازم آرایـشی در ارتبـاط اسـت و از شـایع تـرین عوامـل مراجعـه بـه متخصـصان پوسـت میباشد ٔ همواره بـرای درمـان آکنـه نیـاز بـه معرفـی روشهای جدیدتر وجـود دارد ٔ فـرآوردههـای گیـاهی روشهای جدیدتر وجـود دارد ٔ فـرآوردههـای گیـاهی نسبت به داروهای شیمیایی عوارض کمتری دارند و اثر بهبـود بهتـری روی پوسـت مـیگذارنـد، از ایـن

فرآوردههای گیاهی در تهیهی مواد دارویی و آرایشی استفاده می شود. مصرف داروهای گیاهی برای درمان، سابقهای به قدمت عمر انسان دارد آ. بنه درختی است از خانواده Anacardiace که به ارتفاع ۲ تا ۷ متر می رسد. این گونه (P.atlantica) در ایران از دامنهی انتشار وسیعی برخوردار است و به غیر از نیمرخ شمالی البرز در بقیهی برخوردار است و به غیر از نیمرخ شمالی البرز در بقیهی نواحی رویشی ایران حضور دارد. عصارهی متانولی برگ بنه (Pistaca atlantica) روی باکتریهای گرم مثبت و گرم منفی مؤثر بوده است آ. همچنین این گونه حاوی چندین ترکیب بیواکتیو و همچنین این گونه حاوی چندین ترکیب بیواکتیو و ارتقادهنده ی سلامت است که خواص آنتی اکسیدانی و ارتقادهنده ی سلامت است که خواص آنتی اکسیدانی و

آنتی دیابتیک دارد. میوهی بنه علاوهبر کاهش چربی خـون، نـشاطآور، تقویـت کننـدهی کبـد و طحـال و افزایشدهندهی نیروی جنسی میباشد. عمدهی روغن این گیاه را روغن غیراشباع مانند اسید اولئیک (۵۴٬۱۵٪) و اسـید لینولئیـک (۲۸٬۸۴٪) تـشکیل می دهد. عصاره ی بخش های مختلف این گیاه برای سلامتی و بیماریهای قلبی _ عروقی مفید است بنا تمام قسمتهای درخت بنه ازجمله برگ، دانه، پوست و کنـدر (صـمغ) ایـن گونـهی خـود رو دارای خاصـیت آنتیاکسیدانی و ضدالتهابی میباشد (اشکال ۱ و۲)^۵. تعداد قابل توجهی از گونههای گیاهی جنگلی و مرتعی وجود دارند که دارای خواص دارویی هستند و تا کنون مطالعات کمی در ارتباط با کاربرد آنها جهت درمان بیماریهای پوستی ازجمله آکنه صورت گرفته است. بعضی از گیاهان بخصوص ریشهی انگور کوهی، روغن درخت چای، ساکارومیسس (Saccharomyces) و شاید ریحان به علت اثربخشی و ایمنی زیادشان می توانند در آکنه ی خفیف تا متوسط جایگزین درمان با داروهای رایج شوند .

با توجه به خاصیت آنتیباکتریال و آنتیاکسیدانی این گیاه و فراوانبودن آن در طبیعت و اینکه عوارض جانبی داروهای با منشأ طبیعی به نظر کمتر میباشد روی آوردن به سمت گیاهان و تحقیق در این راستا کاری منطقی به نظر میرسد. با توجه به اثرات ضدالتهابی عصاره ی بنه، شاید بتوان لوسیون یا

عصارهی آبی این گیاه را تهیه و در درمان آکنه از آن بهرهمند شد لذا در این مطالعه اثر درمانی عصارهی بنه روی جوشهای صورت بررسی شد.

روش اجرا

برگهای درخت بنه از منطقهی تفت در استان یزد در پاییز ۱۳۹۵ جمعآوری شد. شناسایی تاکسونومیک توسط آقای دکتر محمدحسین حکیمی میبدی تأیید شد. نمونهی این گیاه در دانشکدهی منابع طبیعی یزد به شمارهی ۳۷۳ نگهداری میشود. برای تهیهی عصارهی آبی از روش حمام آب گرم استفاده شد. نمونهها به مدت ۵ روز در سایه خشک و با آسیاب برقی پودر شدند.

۱۵۰ گرم پودر گیاه را در یک لیتر آب لوله کشی شهری در حال جوش اضافه کرده و شعله را خاموش نموده، سپس پودر را به مدت ۱۰ دقیقه کامل هم زده و صبر کرده تا به دمای محیط برسد. در مرحلهی بعد عصاره با کافذ صافی، صاف شد و در بطریهای پلی اتیلنی ریخته شد. جهت گروه کنترل دارونما داز بوشیده شد.

شرایط ورود به مطالعه شامل بیمارانی بود که حداقل ۱۰ جوش (کمدون یا پاپول) در صورت داشتند و فرم رضایتنامهی آگاهانه را تکمیل می کردند. تمام بیماران دختر بودند.

شرایط خروج از مطالعه شامل حساسیت و آلرژی

شکل ۱: درخت و میوهی بنه

شکل ۲: میوهی خشک بنه

به عصاره ی برگ بنه و استفاده از هر نوع ماده ی آنتی باکتریال یا داروی ضدجوش (موضعی یا خوراکی) طی شش ماه اخیر، بارداری و شیردهی و اعتیاد به الکل یا مواد مخدر بودد.

در این کارآزمایی بالینی در ابتدا ۸۰ بیمار مبتلا به آکنه ی خفیف تا متوسط و از بین دانشجویان دختر مقیم خوابگاه دانشگاه یزد طبق معیارهای ورود وارد مطالعه شدند ولی درنهایت ۶۰ نفر مطالعه را کامل کردند. شرححال دقیق معاینه ی بالینی انجام شد و بیماران در دو گروه عصاره ی برگ بنه و گروه شاهد بهصورت تصادفی تقسیم شدند. بیماران هر دو گروه از استفاده ی مواد آنتی باکتریال چه به شکل مواد شستوشو یا استعمال خارجی و چه به شکل خوراکی طی دوره ی درمان منع شدند و مدت زمان مطالعه، ع

بیماران جهت ورود به مطالعه به ترتیب در گروههای موردنظر بهطور تصادفی تقسیم شدند. عصارههای موردنظر به شکل کدبندی شده (A & B) بدون نام با بطریهای پلیاتیلن همشکل به آنها داده شد.

از بیماران خواسته شد در طول روز یک پنبهی بهداشتی را از عصارهی موردنظر خیس کرده و به کل ناحیهی در گیر جوش بکشند تا موضع موردنظر خیس شود؛ صبر کنند تا عصارهی روی پوست خشک شود سپس با آب لوله کشی شهری بدون هیچ مواد شویندهای صورت را بعد از چهار ساعت بشویند.

طول مدت مصرف عصاره شش هفته بود. در بدو ورود به مطالعه، مشخصات کامل افراد به همراه تعداد و نوع جوش در هر ناحیهی صورت ثبت شد و برای بررسی میزان عوارض دارو در هفتهی اول ازطریق تلفن و در هفته سوم با مراجعه حضوری به اتاق افراد مجدداً تعداد جوش و میزان عوارض ثبت شد. در انتهای هفتهی ششم نیز ازطریق معاینهی حضوری مجدداً تعداد جوشها در صورت شمارش شد.

جهت تحلیل آماری نتایج از آزمونهای دانکن برای

مقایسه ی گروهها، آزمون مربع کای و آزمون مجذور اتا برای بررسی همبستگی متغیرها استفاده گردید. کلیه ی تحلیلهای آماری بهوسیله ی نرمافزار SPSS نسخه ی ۲۲ انجام شد و سطح اطمینان ۹۵٪ درنظر گرفته شد.

این مطالعه در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۷ با شناسهی IR.SSU.REC.1395.211 در کمیته ی اخلاق دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی پزد مورد تأیید قرار گرفت.

ىافتەھا

از ۸۰ بیمار شرکت کننده در ابتدای طرح ۶۰ نفر دوره ۳۰ دوره ی درمان را کامل کردند که در هر دو گروه ۳۰ نفر بودند. میانگین سن بیماران ۱۹ سال بود که در محدوده ی سنی بین ۱۶ تا ۲۵ سال قرار داشتند. تمام افراد شرکت کننده مؤنث بودند. میزان تحصیلات همه ی افراد کارشناسی و شغل افراد دانشجو بود.

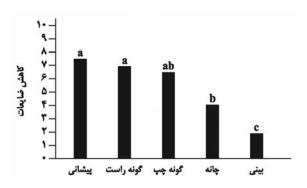
جدول ۱، میزان کاهش تعداد ضایعات پوستی در گروه عصاره برگ بنه در مقایسه با گروه شاهد را در انتهای هفته ششم نشان می دهد. در گروه شاهد افزایش تعداد ضایعات پوستی در مدت مطالعه را داشتیم ($P=-_1,\dots,P$).

مقایسه ی میانگینها با آزمون دانک ن برای نواحی مختلف در گیر بیانگر آن است که بیشترین مقدار کاهش ضایعات پوستی بهترتیب مربوط به پیشانی و گونه و کمترین مقدار آن مربوط به ناحیه بینی بود (P=0,0,0,0) (شکل ۳)

مقایسهی میانگینها با آزمون دانکن برای انواع مختلف نوع ضایعه بیانگر آن است که بیشترین مقدار کاهش ضایعات پوستی مربوط به ضایعات کمدون و کمترین مقدار به ترتیب مربوط به ضایعات پاپول و

جدول ۱: میزان کاهش ضایعات پوستی آکنه شش هفتـه پس از درمان (٪)

بیشینه	كمينه	انحراف معيار	میانگین	
1776	۲٠	۲۸/۴۳	۵۹٬۹۳	عصارهی بنه
١٧	-45	11/17	-11/48	شاهد

شکل ۳: میزان کاهش ضایعات آکنه در نـواحی مختلـف صورت پس از درمان با عصارهی بنه (آزمون دانکن)

 $(P=\bullet_{I}\bullet \bullet \bullet \bullet)$ يوستول بود

عصاره ی بنه در ۲۶٬۶۷٪ موارد دارای اثر شفافیت و در ۱۸٬۳۳٪ موارد باعث لطافت روی پوست بیماران شد. در ۵٪ موارد نیز این دو اثر مثبت (لطافت همراه با شفافیت) با هم وجود داشت.

ىحث

براساس جستوجوی انجامشده تاکنون هیچ مطالعهای جهت ارزیابی اثر درمانی گونه ی بنه در درمان جوش صورت انجام نشده است و این تحقیق اولین کارآزمایی بالینی است که اثربخشی عصاره ی این گونه را در بهبود علائم ناشی از آکنه ی ولگاریس در مقایسه با گروه شاهد نشان می دهد.

در مطالعات مختلفی که برای درمان آکنه ی صورت انجام شده روشهای مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است. با توجه به عوارض داروهای خوراکی، در حال حاضر داروهای موضعی جهت درمان آکنههای ملایم و متوسط مورد توجه قرار گرفتهاند . این مطالعه جهت ارزیابی یک داروی موضعی جدید بر پایه ی منابع طب سنتی ایران انجام گرفت.

چون این مطالعه برای اولین بار تأثیر عصاره ی برگ بنه را در درمان آکنه ی خفیف تا متوسط مورد بررسی قرار داده است بنابراین مطالعات مشابه جهت مقایسه ی نتایج وجود ندارد. در این مطالعه تأثیر مثبت مصرف موضعی عصاره برگ بنه یک بار در روز به مدت شش

هفته در بهبودی بالینی آکنه نشان داده شده است. میانگین کاهش تعداد ضایعات درصورت در انتهای هفتهی ششم با استفاده یک بار در روز، ۵۹٬۹۳٪ بود. این کاهش تعداد ضایعات در مقایسه با گروه شاهد معنیدار بود بنابراین عصارهی این گیاه را می توان به عنوان جایگزین مناسبی جهت درمان موضعی اکنه به کار برد.

در تحقیــق Benhammon و همکــاران عــصارهی متانولی برگهای گیاه بنه برروی شش میکروب استافیلوکوک آرئوس، استافیلوکوک اییدرمیدیس، اشرشیاکوس، سودوموناس آروژینوزا، کلبسیلاپنومونیه و باسیلوس سابتیلیس اثر مهار کنندگی رشد نـشان داد و بیشترین اثر مهارکنندگی مربوط به سودوموناس آروژینوزا بود^۸. حنفی و شعله به این نتیجه رسیدند که اسانس الكلي صمغ بنه برروى باكترىهاى كلوستريديوم اسپوروژنس، اشرشیاکلی و استافیلوکوکوس اورئوس نه تنها خاصیت ضدباکتریایی، بلکه خاصیت بازدارندگی نیز دارد. اسانس شیرهی بنه در غذا می تواند به عنوان یک ماده ی محافظت کننده استفاده شود ". یافتههای حاصل از این مطالعهی حاضر نشانگر بهبود ضایعات در آكنه بود بنابراين خاصيت آنتي باكتريال بودن عصارهي برگ بنه نقش مهمی در اثرات درمانی آن برعهده دارد و از آنجایی که از عوامل مؤثر در ایجاد جوش میکروبها میباشند ممکن است نتایج بهدستآمده در مطالعهی ما بهدلیل این ویژگی گیاه باشد. در این مطالعه كاهش ضايعات كمدوني بيستر از ضايعات پایول و یوسچول دیده شد. اثر کمدولیتیکی یا اثر ضدالتهابي اين عصاره شايد علاوهبر اثرات آنتي باكتريال آن در بهبود آکنه دخیل باشد^۵. در مطالعهی ما اثرات مفید دیگر مثل شفافیت و لطافت پوست در حدود ۵۰٪ افراد شرکتکننده دیده شد. این نظریه احتیاج به بررسیهای بیشتر در آینده دارد.

میوه ی بنه دارای خواص مفید دیگری نیز هست. این گونه با برخورداری از میزان چربی بالا و دورهی پیگیری بیماران نیز مسألهی دیگری است که باید بهعنوان یک محدودیت از آن نام برد. درواقع آکنه بیماری است که در مدت زمان پیگیری طولانی تر منجر به قضاوت واقع بینانه تر در مورد اثر بخشی، تحمل دارو و ایمنی آن می شود اما در این جا یک دوره ی کوتاه مدت درمانی را مورد بررسی قرار داده ایم. مدت زمان طولانی تر مطالعه با مصرف منظم عصاره ی بنه ممکن است برخی عوارض جانبی به صورت موضعی یا سیستمیک نشان دهد.

یکی دیگر از محدودیتهای این مطالعه ویژگیهای بالینی و دموگرافیک بیماران بود ازجمله سن (۱۶ تا ۲۵ سال)، میانگین سن حدود ۱۹ سال در هر دو گروه و شدت آکنه بهعنوان مثال خفیف تا متوسط که عمومیت نتایج را محدود می کند.

بهعنوان نتیجهگیری، با توجه به نتایج این کارآزمایی بالینی، بهنظر میرسد استفادهی موضعی عصارهی برگ بنه می تواند بهعنوان جایگزین مؤثر در درمان بیماران مبتلا به آکنهی خفیف تا متوسط توصیه شود. نتایج مثبت این مطالعه ممکن است در محققین دیگر برای انجام آزمایشات بیشتر با مقادیر متفاوت عصارهی گونهی بنه و و حتی در سایر بیماریهای پوستی، ایجاد انگیزه کند. پیشنهاد می گردد مطالعات بیشتری با حجم نمونهی بیشتر، بر روی عصارهی گیاهان از رویشگاههای مختلف، دز و اشکال مختلف دارویی و حتی سایر بیماریهای پوستی انجام گردد.

مغذی بودن مورد توجه قرار داشته و در مقیاس وسیع توسط ساکنین مناطق برخوردار جمع آوری و علاوه بر خودمصرفی برای فروش به بازار منطقه عرضه می گردد و حتی در سالهای اخیر به کشورهای حاشیهی خلیج فارس نیز صادر گردده است.

رژیم غذایی حاوی ۱۰٪ پودر میوهی بنه سبب کاهش مقدار تری گلیسیرید کبدی می شود .۱۰

برگ درخت بنه به علت داشتن تانن زیاد اثر قابض دارد و در اسهالهای ساده مورداستفاده قرار می گیرد ۱٬ بنه دارای خاصیت قابض، ضدالتهاب، ضدتب، ضدباکتری و ضدویروس میباشد و در درمان بیماریهای اگزما، عفونت گلو، سنگ کلیه، زخمه ده و آسم و همچنین به عنوان خوشبوکننده ی دهان نیز استفاده می شود ۱٬ سایر گیاهان دارویی نیز در درمان آکنه به کار رفته است. کیان بخت بیان نمود که استفاده از بعضی از گیاهان بخصوص ریشه ی انگور کوهی، روغن درخت چای، ساکارومیسس و شاید ریحان به علت درخت چای، ساکارومیسس و شاید ریحان به علت اثر بخشی و ایمنی زیادشان می توانند در آکنه ی خفیف تا متوسط جایگزین درمان با داروهای صناعی باشد رئی باشد گیا متوسط جایگزین درمان با داروهای صناعی باشد گ

على رغم نتايج روشن اين كارآزمايى بالينى، برخى محدوديت ها در تفسير و تعميم نتايج وجود دارند. حجم نمونهى اندك، يكى از مهم ترين محدوديت ها در اين مطالعه است. هرچند حجم نمونهى اندك به نوع مطالعه كه مقدماتى مى باشد، مربوط است اما اين حجم نمونه با اهداف ما در اين مطالعه كه قبلاً ذكر گرديد، ازلحاظ منطقى و آمارى متناسب است.

References

- Layton AM. Disorders of the sebaceous glands. In: Burns T, Breathnach S, Cox N, Griffiths CH. Rook's text book of dermatology.7th ed. Oxford; Blackwell Inc, 2004: 2121-96.
- 2. Faghihi G, Kharaziha-Isfahani A, Hosseini SM, et al. Efficacy of intense pulsed light combined with topical erythromycin solution 2% versus topical erythromycin solution 2% alone in the treatment of persistent facial erythematous acne macules. J Isfahan Med Sch 2015; 32(313): 2157-64 (Persian).
- 3. Sumner J. The natural history of medicinal plants. 1st ed. Cambridge; Timber Press, 2000: 72-5.

- 4. Mantle D, Gok MA, Lennard TW. Adverse and beneficial effects of plant extracts on skin and skin disorders. Adverse Drug React Toxicol Rev 2001; 20(2): 89-103.
- 5. Doroodgar A, Arbabi M, Razavi M R, et al. Effect of artemisia sieberi extract on Leishmania major ulcers in BALB/c mice. Feyz 2007; 11 (3): 52-6 (Persian).
- 6. Kianbakht S. Pharmacological studies in phytotherapy of acne and infectious skin diseases: a systematic review. JMP 2013; 12 (48): 13-24 (Persian).
- 7. Mohammadi S, Khazaeli P, Shamsi Meymandi S, et al. Comparison of the efficacy of isotretinoin 0.05% niosomal gel versus adapalen 0.1% gel in the treatment of acne vulgaris: A randomized, double-blind clinical trial. Journal of Dermatology & Cosmetic 2016; 7 (2): 66-73 (Persian).
- 8. Benhammou N, Bekkara FA, Panovska TK. Antioxidant and antimicrobial activities of the Pistacia lentiscus and Pistacia atlantica extracts. Afr J Pharm Pharmacol 2008; 2(2): 22-8.
- 9. Hanafi GM, Darvishi SH, Darvishi N, et al. Antibacterial effect of essential oil of mastic resin on Staphylococcus aureus, Escherichia coli and Clostridium sporogenes. Sientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences 2012; 17(1): 1-10 (Persian).
- 10. Omidi H, Naghdi Badi H. The Effect of Pistacia atlantica nut powder on liver phosphatidate phosphohydrolase and serum lipid profile in rat. Journal of Medical Plants 2008; 2 (26): 70-8 (Persian).
- 11. Zargari A. Medicinal plants. Vol 3. Tehran; Tehran University Publications,1996: 513-4 (Persian).
- 12. Haghdoost F, Baradaran MM, Zandifar A, et al. Pistacia atlantica resin has a dose-dependent effect on angiogenesis and skin burn wound healing in rat. Evid Based Complement Alternat Med 2013; 2(13): 398-425.

Downloaded from jdc.tums.ac.ir on 2025-04-04]

Efficacy of Pistacia atlantica extract in the treatment of acne

Marjan Oryan, Msc¹
Mohammad Hosein Hakimi
Meybodi, PhD¹
Mohammad Ebrahimzadeh
Ardekani, MD²
Bahman Kiani²

- Faculty of Natural Resources and Eremology, Department of Forestry, Yazd University, Yazd, Iran
- 2. Department of Dermatology, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

Background and Aim: The use of medicinal herbs for the treatment of skin disease, such as acne, has a long history. The extract of Pistaca atlantica is used to treat various diseases. This study was designed to evaluate the short-term efficacy and safety of Pistaca atlantica extract for the treatment of mild to moderate acne.

Methods: This clinical trial was performed on 60 patients with mild to moderate acne, who where randomly divided into two groups. After obtaining informed consent, volunteers in the case group received a topical extract of 15% Pistaca Atlantica once daily for 6 weeks. In the control group, placebo was given in the same way. Patients were evaluated for the number of lesions at the beginning, and 3 and 6 weeks after treatment.

Results: At the end of study, the mean reduction in lesions was 59.93% in the Pistaca atlantica group and -11.46% in the control group. Also Skin softness and lucidity were observed in the Pistaca atlantica group.

Conclusion: This clinical study showed that topical treatment with Pistaca atlantica extract can be recommended to improve mild to moderate acne. However, a longer study with larger sample size is needed to achieve a comprehensive evaluation of the efficacy and safety of this plant.

Keywords: Pistasia atlantica, acne, anti-bacterial, medicinal plants

Received: Jul 08, 2018 Accepted: Aug 15, 2018

Dermatology and Cosmetic 2018; 9 (1): 93-99

Corresponding Author:

Mohammad Ebrahimzadeh Ardekani, MD

Department of Dermatology, Moallem Cross, Savaneh Hospital, Yazd, Iran Email: mohammad110eb@yahoo.com

Conflict of interest: None to declare